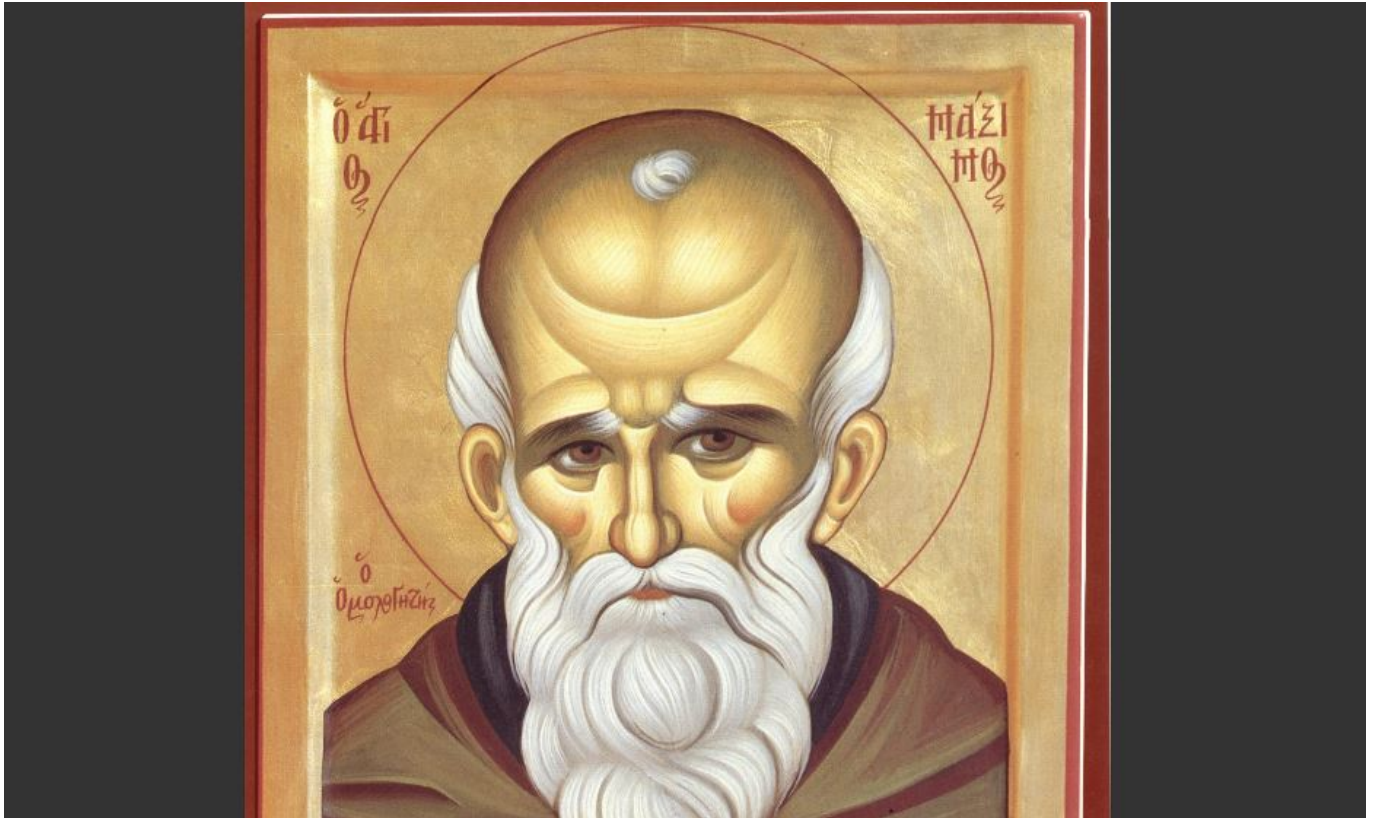

Όσιος Μάξιμος ο Ομολογητής: Κακοποιήθηκε για την Πίστην την ορθήν

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Η Εκκλησία μας, κατά την 21η Ιανουαρίου εκάστου έτους τιμά τη μνήμη του Οσίου Μαξίμου του Ομολογητού.

Ο Όσιος Μάξιμος ο Ομολογητής καταγόταν από έπιφανή οικογένεια και γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη τὸ ἔτος 580 μ.Χ. Ἔλαβε τὴ συνήθη ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωση καὶ ἐπιδόθηκε ιδιαίτερα στὴ σπουδὴ τῆς φιλοσοφίας. Ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου (610 – 641 μ.Χ.) προσελήφθη ὡς ἀρχιγραμματεὺς αὐτοῦ. Παρέμεινε στὴ θέση αὐτὴ γιὰ λίγα μόνο χρόνια, ἀλλὰ διατήρησε τὶς σχέσεις του καὶ ἀλληλογραφία μὲ πρόσωπα τοῦ δημόσιου βίου.

Ἀφοῦ παραιτήθηκε, τὸ 614 μ.Χ., ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιγραμματέως, ἐγκατέλειψε τὸν κόσμον καὶ ἀκολούθησε τὸν μοναχικὸ βίον. Ἀσκήτεψε σὲ μονὴ τῆς Χρυσουπόλεως, ποὺ βρισκόταν ἔναντι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ διετέλεσε ἡγούμενος αὐτῆς. Ἐκεῖ ἀπέκτησε ὡς μαθητὴ τὸν Ἀναστάσιο, ὁ ὁποῖος τὸν ἀκολούθησε σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ.

Σύμφωνα με τὴν διδασκαλία τοῦ Ἀγίου Μαξίμου ἡ ἐργασία τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ συμμόρφωση τοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν Θεία διδασκαλία ἀποτελοῦν βάση στερεά, ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ οἰκοδομηθεῖ ἡ πνευματικὴ ἀνύψωση τοῦ νοῦ. Πρῶτο βῆμα γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἡ ἀπόδυση ἀπὸ τὸ νοῦ ὅλων τῶν παθῶν ποὺ τὸν ἐνοχλοῦν, τὰ ὁποία ἔχουν τὴν βάση καὶ τὴν ἀφορμὴ τους στὸ σῶμα. Καλεῖται δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀκολουθήσει τὴν κίνηση τῶν αἰσθητῶν, νὰ μὴν γίνεи δοῦλος τῶν φυσικῶν του ὁρμῶν καὶ παθῶν, ἀλλὰ νὰ ἀκολουθήσει τὰ ὑπὲρ φύσιν. Τὰ ἀποτελέσματα παρουσιάζονται ἀνάλογα πρὸς τὴν ἐκλογή.

Ἐκεῖνος ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν κίνηση τῶν αἰσθητῶν ὑφίσταται καὶ τὴν φυσικὴ φθορὰ αὐτῶν καὶ συναλλοιώνεται μὲ αὐτά, ἐνῶ ὁ ἀναστάς «τῆς ἐμπαθοῦς περὶ τὰ φαινόμενα διαθέσεως, τὴν τῶν φαινομένων ἔθυσσε κίνησιν καὶ τὴν πρακτικὴν κατορθώσας ἔφαγεν ἀρετὴν». Ἡ πράξη τῆς ἀρετῆς εἶναι ἔργο τῆς ἀνθρώπινης καὶ τῆς Θείας δυνάμεως. Κανένα χάρισμα δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκτήσει ὁ ἄνθρωπος μόνο μὲ τὴν φυσικὴ του δύναμη. Ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Ἀγίου Μαξίμου στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι φανερὴ σὲ ὅλη του τὴ διδασκαλία, διότι φοβᾶται μήπως ὁ ἄνθρωπος περιπέσει στὸ πάθος τῆς ὑπερηφάνειας. Ὁ Θεός, παρατηρεῖ, ἔδωσε στὸν ἄνθρωπο δύναμη, γιὰ νὰ πράττει τίς ἀρετές.

Ἔτσι, λοιπόν, ἀσκήτεψε ὁ μακάριος Ὁμολογητής. Ἀλλὰ ἡ περσικὴ ἀπειλή, ποὺ εἶχε δημιουργήσει γιὰ τὴν Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία κρίσιμη κατάσταση, ἔσπασε τὴν ἡσυχία του καὶ τὸν ἀγῶνα του γιὰ τὴν κατάκτηση τῶν ἀρετῶν ἀπὸ τὸν τόπο τῆς ἀσκήσεώς του.

Γιὰ πολλὰ χρόνια οἱ Πέρσες ἐμφανίζονταν στὴν ἀκτὴ ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη. Φαίνεται δέ, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειά μιᾶς εἰσβολῆς τους στὴ Χρυσούπολη, τὸ 624 μ.Χ., ὁ Ἅγιος Μάξιμος ἀναγκάστηκε νὰ ἀποσυρθεῖ μὲ τοὺς μαθητές του νοτιότερα, στὴν Κύζικο. Ἐκεῖ διέμεινε γιὰ δύο περίπου χρόνια στὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου καὶ συναναστρεφόταν μὲ τὸν Ἐπίσκοπο Ἰωάννη μετὰ τοῦ ὁποίου ἀντήλλαξε ἀργότερα ἐπιστολές. Ἴσως νὰ εἶχε ἀρχίσει νωρίτερα τὴν συγγραφικὴ του δράση, ἀλλὰ ἤδη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἐπιδίδεται ἐντατικὰ στὸ ἔργο τῆς συγγραφῆς.

Λόγω συνεχίσεως τῶν Περσικῶν καταδρομῶν ὁ Ἅγιος ὑποχρεώνεται νὰ φύγει, τὸ 626 μ.Χ., καὶ ἀπὸ τὴν Κύζικο. Ἔρχεται γιὰ λίγο στὴν Κρήτη καὶ στὴν συνέχεια μεταβαίνει στὴν Ἀφρική. Θεωρεῖται δὲ πιθανὸ νὰ πέρασε καὶ ἀπὸ τὴν Κύπρο. Στὴν Καρχηδόνα ἐμφανίζεται τὴν Πεντηκοστὴ τοῦ ἔτους 632 μ.Χ., ἀλλὰ εἶχε φθάσει ἐκεῖ νωρίτερα. Κατὰ τὰ χρόνια αὐτὰ συγγράφει δύο ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἔργα του, τὸ «Πρὸς Θαλάσσιον» καὶ «Περὶ Ἀποριῶν».

Ἐγκαταβίωσε στήν μονή Εὐκρατᾶ της Καρχηδόνας, ὅπου ἦταν ἐγκατεστημένος καὶ ἄλλος φυγάς, ἀπὸ τὴν Παλαιστίνη, ὁ Σωφρόνιος. Ἐκεῖ ἔμαθε τὶς ἐνέργειες τοῦ νέου Πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας Κύρου, οἱ ὁποῖες ἀπέληξαν τὸ 633 μ.Χ. στὴν ἐνωτικὴ συμφωνία ποὺ διαμόρφωσε τὴν αἵρεση τοῦ Μονοενεργητισμοῦ. Ὁ Σωφρόνιος τάχθηκε ἀμέσως ἐναντίων τῆς νέας αὐτῆς μορφῆς τῆς χριστολογικῆς αἱρέσεως.

Στὴν θέση τοῦ αὐτῆ τὸν ἀκολούθησε ὁ Ἅγιος Μάξιμος. Ἔτσι συμμετεῖχε στὴ σύνοδο τοῦ Λατερανοῦ, ἡ ὁποία συγκλήθηκε τὸ ἔτος 649 μ.Χ. ἐπὶ Πάπα Ρώμης Μαρτίνου Α΄, ὅπου καταδικάσθηκε ὁ Μονοθελητισμὸς καὶ ἀναθεματίσθηκαν ἐκεῖνοι ποὺ ἀνοήτως δογματίζαν ὅτι ὁ Χριστὸς ἔχει μία μόνο θέληση, τὴ θεία, σὲ ἀντίθεση πρὸς τὴν Ὁρθόδοξη διδασκαλία, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Χριστὸς ἔχει δυὸ θελήσεις, τὴ θεία καὶ τὴν ἀνθρώπινη, ὡς Θεάνθρωπος. Στὴν ἴδια Σύνοδο ἀποδοκιμάσθηκε διάταγμα τοῦ τότε αὐτοκράτορα Κώνσταντος, διὰ τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιτρεπόταν ἡ συζήτηση περὶ Μονοθελητισμοῦ.

Ὁ αὐτοκράτορας Κώνστας (641 – 668 μ.Χ.) ὀργίσθηκε γι’ αὐτό. Ὁ Ἅγιος συνελήφθη ἀπὸ τὸν ἑξαρχο καὶ βασιλικὸ ἐπίτροπο τῆς Ἰταλίας Θεοδόσιο καὶ ὁδηγήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη μαζί μὲ τοὺς δύο φίλους τοῦ Ἀναστασίου. Ὁ αὐτοκράτορας ἐξόρισε τὸν Ἅγιο Μάξιμο, τὸ 655 μ.Χ. στὴ Βιζύη, μέσα στὸ Ρήγιο καὶ στὴν συνέχεια στὴν πόλη Πέρβερα.

Μετὰ ἀπὸ ἑξὶ χρόνια ἀνακλήθηκε καὶ πάλι στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπως καὶ οἱ συμμοναστές του, γιὰ μία Τρίτη προσπάθεια προσεταιρισμοῦ του. Ὁ Ἅγιος ἀρνήθηκε. Ἀναθεματίσθηκε, κακοποιήθηκε καὶ διαπομπεύθηκε.

Ἡ κακοποίηση τοῦ Ἀγίου ἔδωσε ἀφορμὴ γιὰ τὴ διαμόρφωση παραδόσεως περὶ ἀποκοπῆς τῆς γλώσσας καὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς αὐτοῦ. Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ἐξορίσθηκε στὴ Λαζική τοῦ Πόντου, στὸ φρούριο Σχίμαρις, ὅπου καὶ κοιμήθηκε ὁσίως στὶς 13 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 662 μ.Χ.

Τὸ τίμιο λείψανό του ἐνταφιάσθηκε στὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Ἀρσενίου, στὴ χώρα τῶν Λαζῶν. Ἀπὸ τὸν τάφο του ἔβγαινε φῶς κάθε νύχτα καὶ φώτιζε τὴν περιοχὴ, γεγονὸς ποὺ πιστοποιοῦσε τὴν ἀγιότητά του.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Θείου Πνεύματος, τῇ ἐπομβρίᾳ, ρεῖθρα ἔβλυσας, τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὑπερκοσμίων δογμάτων πανεύφημε· θεολόγων δὲ τοῦ Λόγου τὴν κένωσιν, ὁμολογίας ἀγῶσι διέλαμψας. Πάτερ Μάξιμε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἑτερον Ἀπολυτίκιον. Ἦχος πλ. δ'.

Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβείας Διδάσκαλε καὶ σεμνότητος, τῆς Ἐκκλησίας ὁ
φωστήρ, τῶν Μοναζόντων θεόπνευστον ἐγκαλλώπισμα, Μάξιμε σοφέ, ταῖς
διδαχαῖς σου πάντας ἐφώτισας, λύρα τοῦ Πνεύματος. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ,
σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'. Τὴ ὑπερμάχῳ.

Ὡς τῆς Τριάδος ἐραστῆς καὶ μύστης ἔνθεος

Ὁρθοδοξίας ἐκδιδάσκεις τὴν ἀκρίβειαν

Διὰ λόγου τε καὶ βίου ἡκριβωμένου·

Τὸν Χριστὸν γὰρ ἐν δυσὶ τελείαις φύσεσιν,

Ἐνεργείαις καὶ θελήσεσιν ἐκήρυξας

Τοῖς βοῶσί σοι, χαίροις μέγιστε Μάξιμε.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις εὐσεβείας στήλη λαμπρά, καὶ θεολογίας, ἐπιστήμων θεοειδῆς· χαίροις
ὀρθοδόξων δογμάτων μυστογράφε, Μάξιμε θεηγόρε, σοφίας τρόφιμε.